

27157 - Llegendes Medievals

.SEMESTRE: 1er semestre

.NÚMERO I TIPUS DE CRÈDITS: 5 crèdits.

.HORARI: Grup 1 i 2. Dm./Dj. de 16'30h. a 18'00h.
Dm./Dj. de 15'00h. a 16'30 h.

.PROFESSOR: Antoni Rossell

.TELÈFON: 93 581 32 02

- 1 Mite, llegenda i tradició en la literatura europea medieval: la confluència de cultures i la seva assimilació.
- 2 El món pagà i la tradició cristiana: Virgili i Aristòtil. Les Vides de Sants com a germen llegendaris
- 3 Els bestiaris. Simbologia i representació.
- 4 Història i llegenda : Les croades.
- 5 Els gèneres literaris i les "matèries llegendaries": Èpica, *roman* (novel·la) i lírica; els *fabliaux*.

5.1. Èpica

- 5.1. a. La Chanson de Roland. Del fet històric al poema.
- 5.1. b. Le Pélerinage de Charlemagne: un cantar de gesta no heròic. Orígens de la llegenda i la seva formació. Les reliquies i els *Gabs*.
- 5.1. c. Raoul de Cambrai. Origen històric i formació de la llegenda
- 5.1. d. La llegenda de Renaut de Montauban i la Chanson des quatre fils Aymon.
- 5.1. e. La gesta cidiana La historiografia castellana i la matèria novelesca. El *romancero*.

5.2. El *roman* (la novel·la)

- 5.2. a. La matèria de Bretanya. Fonts cronístiques en llengua llatina , llegendas i tradicions céltiques. Els *lais*: Maria de França. La llegenda de Tristany.
- 5.2. b. La "matèria" artúrica. El rei Artús i els cavallers de la Taula Rodona. Els Mabinogion. Chrétien de Troyes.
- 5.2. c. El "Sant Graal". La cristianització d'una llegenda: Robert de Boron. Interpretacions i interpretació simbòlica.
- 5.2. d. La llegenda d' Alexandre a l'Edat Mitjana.
- 5.2. e. El Roman de Flamenca: llegenda i erotisme.

5.3. La lírica

- 5.3. a. Les vidas dels trobadors i les razos.
- 5.3. b. Jaufré Rudel i l'amor de lonh.
- 5.3. c. Peire Vidal i la llegenda del "petó robat".

- 5.3. d. Guilhem de Cabestanh i la llegenda del "cor menjat".
- 5.3. e. Univers llegendari a la literatura gallego-portuguesa. La individualitat femenina.
- 5.4. *Fabliaux*: Procació i escatologia. Llegenda o tradició popular, el reflex d'una societat medieval.
- 6 Biografia, llegenda i individualitat: *Guilhèm d'Aquitània*, *Ricard Cor de Lleó*, *Pere Abelard*, *Leonor d'Aquitània*, *Hildegarda de Bingen*, *Alfons X*, *Oswald von Wolfenstein*.
- 7 *Les Sagas nòrdiques*.
- 8 La interpretació i l'adaptació moderna de les llegendes medievals. El cinema, la música i la novel·la.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

Aebischer, P., ed.: *Le voyage de Charlemagne à Jérusalem et à Constantinople*, Ginebra: Droz, 1965.

Alvar, Carlos y Manuel Alvar, eds.: *Épica medieval española*, Madrid: Cátedra, 1991.

Alvar, Carlos: *El rey Arturo y su mundo. Diccionario de mitología artúrica*, Madrid: Alianza Tres, 1991.

Badel, Pierre-Yves: "Rhétorique et polémique dans les prologues de romans au Moyen Âge", *Littérature*, 20 (1975).

Bajtin, Mijail: *Esthétique et théorie du roman*, Paris: Gallimard, 1978.

Bédier, J.: *Les légendes épiques: recherches sur la formation des chansons de geste*, 4 vols., Paris, 1908-1913 (segunda edición, 1914-1921; tercera, 1926-1929).

Boutet, Dominique: *Charlemagne et Arthur, ou le roi imaginaire*, Paris / Ginebra: Champion / Slatkine, 1992.

Chênerie, Marie-Luce: *Le chevalier errant dans les romans arthuriens en vers des XIIe et XIIIe siècles*, Ginebra: Droz, 1986.

Cirlot, Victoria: *La novela artúrica. Orígenes de la ficción en la cultura europea*, Barcelona: Montesinos, 1987.

Faral, Edmond: *La légende arthurienne et le Graal. Études et documents*, Paris: Champion, 1923, en numerosas reimpresiones.

García-Guijarro Ramos, Luis: *Papado, cruzadas, órdenes militares. Siglos XI-XIII*, Madrid: Cátedra, 1995.

Grousset, René: *La epopeya de las cruzadas*, Madrid: Palabra, 1996.

Lot, F.: *Études sur les légendes épiques françaises*, Paris: Champion, 1958.

Runciman, Steve: *Historia de las cruzadas*, Madrid: Alianza Universidad, 1973, 3 vols.

Segre, C., ed.: *La Chanson de Roland*, Ginebra: Droz, 1989².

Siciliano, I.: *Les chansons de geste et l'épopée: mythes, histoire, poèmes*, Turín: Einaudi, 1968.

Forma d'avaluació

- Els alumnes hauran de fer dos exàmens, un a meitat de curs i un altre final. Un cop aprovat el primer, la matèria d'aquest queda ja avaluada.
- L'alumne, d'acord amb el professor, triarà un tema monogràfic entre els continguts del programa que haurà d'investigar i desenvolupar. Tutoritzat per professor haurà de fer una recerca bibliogràfica i presentar les fitxes de lectura de llibres i articles per escrit. Per últim haurà de presentar els resultats d'aquesta recerca també per escrit (cinc fulls com a mínim). Les fitxes de lectura s'intercanviaran entre els alumnes.
- Els exàmens constaran:
 - e) d'una pregunta teòrica de la matèria impartida a classes.
 - f) d'una pregunta teòrica sobre la recerca de l'alumne.
 - g) d'un comentari d'un text vist a classe
 - h) una fitxa de lectura realitzada per l'alumne, desenvolupada i comentada.
- L'avaluació tindrà en compte els exàmens (60%) de la qualificació, la recerca personal (30%), i la participació de l'alumne en els cursos (10%).
- Es facilitaran traduccions dels textos medievals al català o al castellà.
- A més de la bibliografia introductòria, el professor donarà una bibliografia específica per a cada tema amb els respectius textos i traduccions.